

آئین نامه دوره‌های پسادکتری داخل دانشگاهی

مقدمه

ایجاد و گسترش دوره‌های تحقیقاتی پسادکتری، در راستای مأموریت کلی دانشگاه علوم پزشکی مشهد به تکمیل تخصص‌های مورد نیاز در عرصه‌های ملی و بین‌المللی کمک خواهد کرد. این دوره‌ها همچنین می‌توانند موجب ارتباط عمیق‌تر بین دانشگاهی شوند. از این رو، آئین‌نامه تشکیل دوره‌های تحقیقاتی پسادکتری به منظور پرورش متخصصین و حصول اهداف کیفی دانشگاه به شرح زیر تدوین شده است. گسترش تولید علم و فن‌آوری و ایجاد رابطه با جهان علم به واسطه دوره‌های مذکور تقویت خواهد شد.

تعریف دوره و دانشجوی پسادکتری

دوره پسادکتری

دوره پسادکتری دوره‌ای است موقت و معین (حداقل یک سال و حداکثر سه سال) که برای انجام فعالیت‌های پژوهشی به منظور ارتقای مهارت‌های تخصصی و ضرورت تحقیقات مستقل برای متقاضی گذراندن این دوره و در حوزه مرتبط با تخصص وی ایجاد می‌شود.

دانشجوی پسادکتری

دانشجوی پسادکتری فردی است که دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) بوده و متقاضی ورود به دوره‌های معین فعالیت‌های علمی به منظور ارتقای مهارت‌های تخصصی و ضرورت تحقیقات مستقل برای حضور در مرزهای دانش جهانی در حوزه تخصصی مربوطه می‌باشد. متقاضیان مذکور متفاوت از سایر دانشجویان دانشگاه بوده و مشمول استفاده از خدمات ارائه شده به سایر دانشجویان همچون خوابگاه، سلف سرویس، سرویس‌های ایاب ذهاب و غیره نمی‌باشند.

ماده 1) شرایط داوطلبین

بند 1- داشتن مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) مورد قبول وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری که بیش از یکسال از تاریخ اتمام تعهدات قانونی و یا سه سال از تاریخ اخذ مدرک Ph.D. نگذشته باشد.

تبصره 1: افرادی که بیش از سه سال و کمتر از 7 سال از تاریخ فارغ التحصیلی آنها گذشته است در صورتیکه دارای حداقل سه مقاله اصیل پژوهشی نمایه شده در ISI منتشره در سه سال اخیر داشته باشند، نیز می‌توانند برای این دوره اقدام نمایند.

بند 2- داشتن حداقل سه مقاله اصیل پژوهشی دارای DOI نمایه شده در (Since citation index expand)

ISI بعد از تاریخ شروع به تحصیل به عنوان دانشجوی Ph.D. و به عنوان نویسنده اول یا مسئول

تبصره 1: ارائه یک مقاله اصیل پژوهشی به عنوان نویسنده اول یا مسئول نمایه شده در ISI با ضریب تاثیر 10 و بالاتر می‌تواند جایگزین دو مقاله از بند 2 گردد.

تبصره 2: داشتن هر یک از شرایط زیر می‌تواند جایگزین یکی از مقالات بند 2 شود:

الف: دومقاله اصیل پژوهشی نمایه شده در Pubmed یا ESCI به عنوان نویسنده اول یا مسئول در سه سال اخیر

ب: دو مقاله مروری/ مرور نظامند و متا آنالیز نمایه شده در ISI به عنوان نویسنده اول یا مسئول در سه سال اخیر

ج: ارائه یک ثبت اختراع معتبر خارجی در (US patent, European patent)

- بند 3- برخورداری از صلاحیت‌های عمومی و عدم منع قانونی برای فعالیت به عنوان دانشجو
- بند 4- اخذ پذیرش از یکی از اساتید واجد شرایط دانشگاه

ماده (2) شرایط استاد پذیرش دهنده

- بند 1- حداقل دارای مرتبه **دانشیاری** باشد.
- تبصره 1: استادیارانی که جزو دانشمندان یک درصد پر استناد با حداقل 5 سال سابقه فعالیت به عنوان عضو هیئت علمی هستند، می‌توانند دانشجوی پسا دکترا پذیرش نمایند.
- بند 2- دارا بودن **H-Index 10** یا بالاتر
- بند 3- تامین اعتبار پژوهشی برای طرح ارائه شده از گرانت شخصی و یا سایر منابع برای دانشجوی پسادکتری
- بند 4- حداقل سه طرح تحقیقاتی مصوب به عنوان مجری اصلی طرف قرارداد در دانشگاه علوم پزشکی مشهد را با موفقیت به پایان رسانده باشد.
- بند 5- **استاد راهنمای** حداقل سه پایان‌نامه دوره دکتری Ph.D. و یا تخصصی که از رساله خود دفاع کرده و فارغ‌التحصیل شده باشند را به عهده گرفته باشد.
- تبصره 1- استاد پذیرش دهنده چنانچه استاد راهنمای دو پایان نامه پی اچ دی/ تخصص دفاع شده باشد می بایست دارای اچ ایندکس 15 یا بالاتر باشد.
- تبصره 2- استاد پذیرش دهنده چنانچه استاد راهنمای یک پایان نامه پی اچ دی/ تخصص دفاع شده باشد می بایست دارای اچ ایندکس 20 یا بالاتر باشد.
- بند 6- امتیاز پژوهشی سه سال اخیر استاد حداقل 50 باشد.

ماده (3) طول دوره پسادکتری

- بند 1- طول دوره تحقیقات پسادکتری حداقل یک سال و حداکثر سه سال می‌باشد و دوره تحقیق به صورت تمام وقت برگزار می‌شود.

ماده (4) مراحل درخواست، تأیید و ثبت نام دانشجوی پسادکتری

- بند 1- اخذ اعلام تمایل اعضای هیات علمی دانشگاه به پذیرش دانشجوی پسا دکترا و اعلام فراخوان پذیرش دانشجوی پسا دکترا سه بار در سال (فروردین - مرداد - آذر) توسط معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه
- بند 2- بررسی مستندات ماده 2 و اعلام نام اعضاء هیئت علمی واجد شرایط
- بند 3- پس از تایید، عضو هیئت علمی موظف است طرح مصوب پژوهشی خود را به معاونت پژوهش و فناوری اعلام نماید.
- بند 4- بررسی مستندات ارائه شده متقاضیان توسط معاونت پژوهش و فناوری و تشکیل کمیته تحصیلات تکمیلی پژوهشی جهت تایید نهایی متقاضیان برای بکارگیری.
- بند 5- معرفی دانشجو جهت ثبت نام به اداره کل آموزش دانشگاه و دریافت کارت دانشجویی و حساب ایمیل و سایر موارد توسط معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه.
- بند 6- اعلام شروع بکار دانشجو توسط استاد راهنما و و برقراری کمک هزینه دانشجو بر اساس مصوبه هیئت امنای دانشگاه

بند 7- ارائه تعهد نامه محضری (تنظیم شده توسط دایره حقوقی دانشگاه) به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه پیش از شروع بکار دانشجو

تبصره 1: در صورتیکه پس از پایان یکسال از دوره پسادکتری، عضو محترم هیئت علمی متقاضی تمدید آن باشد به شرح زیر اقدام خواهد شد:

- جهت تمدید دوره و ورود به سال دوم دانشجو ملزم به ارائه موافقت استادراهنما و کسب حداقل 5 امتیاز پژوهشی از بخش هایی نظیر(مقاله، کتاب، فعالیت فناورانه، جذب گرنت از خارج دانشگاه) مطابق جداول زیر و اخذ نظر کارشناسی مدیریت توسعه و ارزیابی تحقیقات دانشگاه می باشد.

*نحوه محاسبه و امتیازدهی مقالات اصیل پژوهشی ارائه شده در مجلات

طبق قوانین امتیازدهی ترفیع اعضای هیات علمی و ثبت در پژوهان گردد.

*نحوه امتیازدهی به کتب تالیف یا ترجمه

طبق قوانین شورای انتشارات محاسبه و ثبت در پژوهان گردد.

*نحوه امتیازدهی به فعالیت فناورانه

طبق قوانین شورای فناوری محاسبه و ثبت در پژوهان گردد.

*نحوه امتیاز دهی به جذب اعتبارپژوهش از خارج دانشگاه

به ازای هر 15 میلیون اعتبار جذب شده یک امتیاز پژوهشی تعلق می گیرد.

- جهت تمدید و ورود به سال سوم، دانشجو ملزم به ارائه موافقت استادراهنما، کسب حداقل 15 امتیاز پژوهشی، یک مقاله اصیل پژوهشی اسم اول یا نویسنده مسئول نمایه شده در ISI/MEDLINE/PMC/ESCI در سال دوم و اخذ نظر کارشناسی مدیریت توسعه و ارزیابی تحقیقات دانشگاه می باشد.

تبصره 2: درخواست تمدید دوره حداکثر برای دو سال مجاز می باشد که بصورت سالانه انجام خواهد شد.

تبصره 3: استاد راهنما در صورت عدم رضایت از دانشجو، در هر زمانی می تواند تقاضای فسخ قرارداد با دانشجو را به همراه ادله، به واحد پسا دکترا جهت اتخاذ تصمیم مقتضی اعلام نماید.

ماده 5) ارائه گواهینامه پایان دوره تحقیقاتی پسادکتری

بند 1- بر مبنای درخواست کتبی دانشجوی پسادکتری و موافقت استاد راهنما، پس از پایان دوره و چاپ حداقل تعداد یک مقاله نمایه شده در ISI واجد ضریب تأثیر (IF) از پژوهش انجام شده توسط دانشجو پسادکتری به عنوان نویسنده اول یا مسئول

بند 1- بر مبنای درخواست کتبی دانشجوی پسادکتری و موافقت استاد راهنما به شرح زیر اقدام خواهد شد:

- چنانچه دانشجو در سال اول بخواهد فارغ التحصیل شود بعد از ارائه 5 امتیاز پژوهشی گواهی پایان دوره صادر شود.
 - چنانچه در سال دوم بخواهد فارغ التحصیل شود می بایست حداقل 12 امتیاز پژوهشی و یک مقاله اصیل پژوهشی اسم اول یا نویسنده مسئول نمایه شده در ISI/MEDLINE/PMC/ESCI داشته باشد تا گواهی پایان دوره صادر شود.
 - چنانچه در سال سوم بخواهد فارغ التحصیل شود می بایست حداقل 20 امتیاز پژوهشی و یک مقاله اصیل پژوهشی اسم اول یا نویسنده مسئول نمایه شده در ISI با ایمپکت بالای 2 داشته باشد تا گواهی پایان دوره صادر شود.
- بند 2- گواهینامه پایان دوره تحقیق با دو امضاء معاون پژوهش و فناوری دانشگاه و استاد پذیرش دهنده صادر خواهد شد.

ماده 6) تعهدات دانشگاه

- بند 1- انجام امور اداری در خصوص موافقت‌نامه و پیگیری فرایند پذیرش دانشجوی پسادکتری
- بند 2- بررسی مدارک و مستندات عضو هیئت علمی و دانشجوی متقاضی
- بند 3- پرداخت کمک هزینه ماهانه دانشجو بر اساس مصوبه هیئت امنای دانشگاه
- بند 4- ارزیابی روند پیشرفت تحقیق
- بند 5- صدور گواهینامه پایان دوره پسادکتری بر اساس درخواست کتبی مراکز تحقیقات یا دانشکده‌ها

ماده 7) تعهدات استاد پذیرکننده دانشجوی پسادکتری

- بند 1- ارائه و مصوب نمودن طرح تحقیقاتی در شورای پژوهشی دانشگاه. در طرح تحقیقاتی مصوب شده باید حداقل یک عضو هیأت علمی با مدرک تخصصی Ph.D. از رشته متناظر به عنوان همکار معرفی شده باشد.
- بند 2- نظارت بر فرآیند انجام پروژه تحقیقاتی دانشجو
- بند 3- نظارت بر فعالیت تمام وقت دانشجو در طی دوره
- بند 4- تامین امکانات و وسایل و مواد پیش بینی شده برای انجام پژوهش
- بند 5- چاپ حداقل یک مقاله نمایه شده ISI از پژوهش انجام شده توسط دانشجو پسادکتری به عنوان نویسنده اول یا مسئول
- بند 6- پیروی از معیارهای اخلاقی پژوهش و قوانین و سیاست‌های دانشگاهی و کشوری و رعایت موارد ایمنی
- بند 7- اعلام پایان تحقیق به مرکز تحقیقات و یا دانشکده محل فعالیت دانشجو برای انجام امور معمول مانند قطع دسترسی محقق به منابع و ارائه نتایج تحقیق برای انتشار و بایگانی

ماده 8- سایر موارد:

- بند 1: هر عضو هیئت علمی دانشگاه بطور همزمان بیش از یک دانشجوی پسادکتری در قالب این آئین نامه نمی‌تواند داشته باشد.
- تبصره 1:** اعضاء هیئت علمی که جزو دانشمندان یک درصد پر استناد باشند، اساتید ممتاز دانشگاه و محققین طرف قرارداد مطالعات کوهورت دانشگاه و یونسکو (با تأیید شورای پژوهشی دانشگاه) می‌توانند از یک سهمیه مازاد برای بکارگیری دانشجوی پسا دکترا برخوردار شوند.
- تبصره 2:** براساس مصوبه سوم 710 جلسه شورای پژوهشی دانشگاه مقرر شد برای معاونت های دانشگاه اعم از بهداشت، درمان و توسعه مقرر شد جذب دانشجوی پسا دکترا صرفا در قالب پروپوزال های راهبردی و کلان ارائه شده از طرف معاونت مربوطه که به تایید شورای پژوهشی دانشگاه رسیده باشد انجام پذیرد و ارزشیابی دانشجویان و سایر قوانین مرتبط با آن منطبق با آیین نامه های مصوب می باشد.
- بند 2: در صورت عدم تحقق تعهدات ماده 7، عضو هیئت علمی امکان جذب دانشجوی پسادکتری جدید نخواهد داشت.
- بند 3- پژوهشگر پسا دکترا براساس توافق اولیه با محقق اصلی از حقوق مادی و معنوی هر طرح تحقیقاتی که در آن فعالیت می‌کند برخوردار می‌باشد.
- بند 4- جذب دانشجوی پسا دکترا از کشورهای دیگر مجاز می‌باشد. معهدا دانشگاه مجاز به پرداخت کمک هزینه به این دسته از دانشجویان نمی‌باشد.

بند 5- دانشگاه و واحدهای تابعه آن تعهدی برای استخدام دانشجوی پسا دکترا ندارد.

بند 6- درخواست متقاضیان عضو هیات علمی برای جذب دانشجوی پسادکترا در بازه زمانی که از طرف معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه اعلام می شود جمع آوری شده و در یک زمان مشخص مورد بررسی قرار می گیرد. چنانچه تقاضاهای دریافت شده از سقف پذیرش سالانه دانشگاه بیشتر باشد، اعضای هیات علمی بر اساس اولویت های زیر رده بندی خواهند شد:

2 امتیاز	H index بالاتر
5 امتیاز	کاربردی بودن طرح پژوهشی مصوب
2 امتیاز	تعداد مقالات با نمایه ISI دارای ضریب تاثیر، Pubmed و یا Scopus که عضو هیئت علمی نویسنده مسئول یا اول آن بوده و در سه سال گذشته منتشر شده باشد

این آئین نامه در 8 ماده، 37 بند و 8 تبصره در تاریخ به تصویب شورای پژوهشی دانشگاه رسیده و از این تاریخ لازم الاجرا بوده و جایگزین آئین نامه های قبلی می باشد.